

BUTLLETÍ CULTURAL NÚM. 135 GENER-FEBRER 2008

EDITORIAL

Antoni Pol i Solé

Coordinador de diades, jornades i trobades

Enguany es pot commemorar els dos mil dos-cents vint-i-cinc anys d'ençà l'existència, comprovada històricament, d'un poble pirinenc "que s'estenia al nord per totes les conques altes tributàries del Segre i al sud fins al Prepirineu" (veure YÀÑEZ pàg. 75 de la Història d'Andorra 2006, Edicions 62), anomenat "andosinoi" per l'historiador grec POLIBI en relatar el pas d'ANNÍBAL pel Pirineu en la segona guerra púnica entre els cartaginesos i els romans entre els anys 219 – 206 a.C i concretament el pas per la vall del Segre cap a la península itàlica durant l'any 218 a.C.

Aquests "andosins" han estat identificats com els antics habitants de les valls d'Andorra (PONS 1994 i RICO 1997).

POLIBI en la seva història, traduïda al català per ARAMON i publicada per la FUNDACIÓ BERNAT METGE el 1930, ens relata en l'apartat XXXV del llibre 3: "(1) Després d'haver dut a terme els esmentats preparatius durant l'hivernada i garantit així la seguretat de l'Àfrica i d'Espanya, en ésser el dia fixat, avançà, amb noranta mil soldats d'infanteria i uns dotze mil de cavalleria. Passà el riu Ebre i sotmeté les tribus dels ilergetes, bargusis, erenosis i andosins fins als Pirineus. (2) Havent-los reduït tots, i preses algunes ciutats per assalt, amb més rapidesa àdhuc que no esperava, però també amb lluites més nombroses i fortes i gran pèrdua d'homes, deixà Hannó al comandament de tot el país deçà del riu i amo absolut dels bargusis – car en desconfiava, sobretot per llur bona amistat amb els romans."

Deixant al marge el perquè els andosins varen fer front als cartaginesos, si per aliances i compromís amb els romans o per simple defensa de la seva llibertat com a poble, aquesta és la primera cita escrita que ens determina l'existència d'uns habitants a les nostres valls (i més enllà) amb una estructura o societat que els identifica com a poble.

Poder commemorar o recordar una efemèrides des del punt de vista social i com a col·lectiu és tant o més important que fer-ho des dels nivells institucional, econòmic o cultural.

L'existència dels andosins fa 2.225 anys en aquestes contrades posa de relleu cinc aspectes que vull ressaltar.

El primer, la seva pròpia existència que dóna sentit a que avui els andorrans, i tots els que han decidit viure en aquest territori andorrà, vulguin continuar guardant diferències respecte a altres pobles del seu entorn, no per ser més diferents sinó per aportar la seva pròpia visió del món. Un món necessitat de pluralitat, encara que sigui petita.

El segon, és que amb els nostres veïns ens relliga no només l'interès d'un futur comú globalitzat, o el present, d'intercanvi econòmic i social, sinó també el passat amb una profunda història comuna que hi és de fons i no ha deixat mai de ser-hi.

SUMARI

RESUM DE L'ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

ESTUDIANTS A L'UCE
Arnau Colominas
Maria Cucurull
Marta Bascompte
Pere Sanmartí

COMENTARI DE CONFERÈNCIES
Sobre la conferència
de la Dra. Imma Tubella,
Comunicació i identitat
per Sílvia de Cambra

CONVENIS
Signatura del conveni Obra Cultural
de l'Alguer-SAC

PERFIL DEL CONFERENCIANT
Marc Antoni Broggi i Trias

AGENDA DE LA SAC

2.225 anys des dels Andosins

(Continua a la pàgina 8)

Resum de l'assemblea ordinària de la Societat Andorrana de Ciències

P rincipals acords presos per l'assemblea en la reunió ordinària del dia 18 de gener del 2008 al local social del Centre Cultural La Llacuna, carrer de Mossèn Cinto Verdaguer 4, 2n pis - despatx 4, d'Andorra la Vella, de conformitat amb l'ordre del dia:

Primer. Es llegeix i s'aprova la memòria d'activitats del 2007, que es publicarà al web de la SAC per no disposar de prou espai al butlletí El SAC.

Segon. S'aprova l'acta anterior per assentiment.

Tercer. S'examina i s'aprova el balanç econòmic presentat per la tesorera i s'aproven els comptes de l'any 2007, amb unes xifres totals finals de -3.607,88 euros, amb uns ingressos de 60.696,09 euros i unes despeses de 64.303,97 euros, de les que 2.381,93 euros corresponen només a l'ISI del material imprès. S'acorda continuar la quota de soci a 22 euros, sense augment de l'IPC.

S'intentarà cercar noves fonts de finançament per poder dur a terme el programa previst. S'acorda que la publicació del butlletí segueixi sent bimensual fins a trobar-ne patrocinador. Les publicacions de la 20a Diada Andorrana a l'UCE, el cinquè volum dels Papers de Recerca Històrica i les Tretzenes Jornades estan assegurades respectivament per part de les entitats bancàries del país Andbank, Banca Privada d'Andorra i Fundació Crèdit Andorrà. El cicle de conferències encara no té patrocinador fix complet, es realitzen amb uns ajuts del Comú d'Andorra la Vella i el ministeri de Cultura que no cobreixen la despesa; la publicació del cicle de conferències de divulgació científica en el recull de conferències 2007 s'editarà conjuntament amb els Segons Debats de Recerca amb l'ajut del Departament de Recerca i Innovació del Ministeri d'Universitats, del Departament de Cultura de Govern i del Comú d'Andorra la Vella; s'intentarà tenir-lo publicat a finals de maig. Es continuarà la col·laboració amb el Departament de Recerca, per l'organització dels Tercers Debats de Recerca. La publicació de les Quartes Tro-

bades Culturals Pirinenques té un suport econòmic de l'Institut pel Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran, pel Col·lectiu Pirineus Cultural, del Ministeri d'Affers Exteriors d'Andorra, per la SAC, i de la Fundació Eiximenis de Girona, per l'Institut d'Estudis Ceretans. S'ha demanat el suport del ministeri de Salut, Benestar, Família i Habitatge per la participació al Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana.

S'acorda buscar diferents opcions per la digitalització de totes les publicacions de la SAC en els 25 anys de la seva creació que siguin el menys oneroses possible pel funcionament de l'entitat.

Quart. S'acorda la fixació del tema de les activitats de cara al 2008 entre les diferents propostes presentades:

*Per al vint-i-quatrè cicle de conferències, **2.225 anys des dels andosins.**

S'acorda destacar la tasca de recerca i divulgació científica de l'entitat, i programar altres temes d'actualitat i interès. Es presenten els projectes de la junta i les propostes dels socis sobre conferències. La primera conferència del 2008 es programa pel 20 de febrer i serà: **La salut al segle XXI**, a càrrec del Dr. Marc Antoni Broggi i Trias, cirurgià, cap de servei a l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona, just abans es realitzarà la presentació a Andorra del 18è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, que es durà a terme a Girona del 12 al 14 d'octubre d'enguany.

* Pels 3s Debats de Recerca, a la primavera: **Recerca mèdica i la salut a Andorra.**

*Per a la 21a Diada Andorrana a l'UCE, el tercer dissabte d'agost a Prada de Conflent, **L'andorranitat.**

*Per a les XIV Jornades que es realitzen al novembre, **Els valors de la societat andorrana.**

* Pel que fa a les 5s Trobades Culturals Pirinenques, fixades per al dissabte 25 octubre a Ripoll, amb organització a càrrec del Centre d'Estudis del Ripollès se n'acordarà el tema en la propera reunió amb les altres entitats convocants i

se'n faculta a la junta directiva per a l'elecció.

Respecte a la difusió de les comunicacions i invitacions als actes, s'acorda potenciar el funcionament de la pàgina web de l'entitat www.sac.ad, posada en funcionament al maig del 2006, i del blog <http://saciencies.com>, posat en marxa el novembre del 2007, per tal d'agilitzar l'arribada de les activitats de la SAC i l'intercanvi amb els associats.

Es notifica l'emissió d'un segell de correus espanyols amb el logotip de la SAC creat fa 25 anys per Claude Marty, al maig, per commemorar el 25è aniversari.

Cinquè. La secció del còmic presenta el projecte per a la 12a edició de la Massana Còmic del 2008 **Fars de paper: la llum dels còmics**, organitzada pels enginyers Jordi Ojeda i Francesc Solé, exposició d'un centenar de vinyetes extretes de 66 obres de diferents dibuixants i guionistes i una conferència el dissabte 26 abril, i s'aprova.

La secció d'astronomia continuarà la sèrie d'articles sobre aquest tema en els butlletins quan sigui possible.

La secció d'història està iniciant la recollida de textos per l'edició del cinquè volum dels Papers de Recerca Històrica i la secció de Llengua Catalana hi contribueix.

La secció ACMA prepara una sessió de formació continuada per a professionals de la salut sobre Càncer de mama els dies 30 i 31 de gener, i també es notifica les gestions que es duen a terme pel 18è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana pel setembre del 2008 a Girona, tant institucionals com en recerca de presentació de comunicacions científiques al congrés des d'Andorra, per part de la representant de la SAC al Comitè organitzador, Imma Mañà.

Sisè. Es confirmen els nous socis de l'entitat des de la darrera assemblea (del 296 al 311). Tres baixes (146, 246 i 247).

Setè. S'aprova el conveni signat amb Obra Cultural de l'Alguer el 15 de setembre del 2007.

Es presenten els projectes de conveni de

col·laboració, i s'aproven, amb el Consorci Paleontologia i Entorn, a signar durant la inauguració del Mirador del Cretaci a Coll de Nargó, per la creació d'una biblioteca científica que serà gestionada per l'IEA, a signar properament,

i amb el ministeri d'Afers Exteriors, per tal de donar continuïtat a la publicació de les Trobades Culturals Pirinenques. **Vuitè.** No havent-se presentat cap candidatura per a la renovació de la junta directiva, s'elegeixen els mateixos mem-

bres i càrrecs de la junta anterior per dos anys de durada. I sense cap més tema a tractar, s'aixeca la sessió.

Pere Cavero i Muñoz
Secretari de la junta

ESTUDIANTS A L'UCE

La importància de la UCE

Per Arnau Colominas i Navarro

39

són els anys que fa que una munió de gent es reuneix, estiu rere estiu a la Universitat Catalana d'Estiu. 39

anys no és pas una xifra menyspreable, ans al contrari, és tot un rècord per un certamen d'aquestes característiques.

Tot plegat és, evidentment, gràcies a l'importantíssim esforç en majúscules d'un grup de persones que no tenen cap interès econòmic ni de reconeixement social, sinó un interès cultural i de país.

La Diada Andorrana és també un reflex d'això en petita escala, la gent de la SAC passa molts dies sense moments d'oci per preparar una diada plena (potser massa plena i tot) de conferències i xerrades. Aquesta gent, que es mereix el meu sincer i més profund homenatge ens ha permès que un any més que uns quants andorrans haguem pogut anar becats a la Universitat d'estiu per excel·lència dels Països Catalans.

Una universitat molt important. Són molts els ponents que al llarg d'aquests 34 anys han anat passant per Prada, sense fer massa soroll i explicant els seus

punts de vista. Ponents que són, avui en dia, referents de la nostra cultura i llengua (alguns més que d'altres).

I és que és d'allò més plaent veure com en una taula es reuneixen per parlar d'Euroregió en Pasqual Maragall i el nostre Jordi Gallardo.

Mentre en Pasqual, que venia a Prada pocs dies abans de la roda de premsa on anunciaria que patia malaltia d'Alzheimer, deixava volar la seva peculiar ima-

ginació per construir una utòpica i futurista Euroregió, en Jordi Gallardo, tot i arribar tard ens feia una explicació molt lúcida del paper que està jugant avui en dia Andorra en aquesta Euroregió i el paper social, lingüístic i sobretot cultural de l'Eix Mediterrani i/o els Països Catalans.

A més a més, a Prada s'hi aprèn molt. Moltíssim. Per exemple, una de les coses que més em va sorprendre de les que he après aquest any.

¿Sabíeu que a la vila veïna de Prada: Vilafranca de Conflent l'any 1674 va reunir gran part de la seva població per a fer una conspiració per tal de reunificar Vilafranca amb Catalunya? Els conspiradors van massacrar la guarnició francesa. Dies més tard, el govern francès va fer torturar, esquarterar i exposar públicament en gàbies a les muralles els trossos dels vilatans.

Aquesta és una de les moltes coses, en format anècdota, que hem après a Prada de Conflent, la Universitat d'Estiu de referència dels PPCC.

Immergir-se en la cultura catalana

Per Maria Cucurull i Canyelles

Classes, tallers, conferències, taules rodones, concerts. Aparentment la Universitat Catalana d'Estiu és una proposta per als joves i també per als més grans de passar 10 dies en un entorn catalanista amb la finalitat d'immergir-se en la cultura catalana i impregnar-se de catalanitat i de tot allò que fa referència als nostres PPCC.

He dit aparentment, perquè si bé és cert que la UCE pretén aquests propòsits, també cal remarcar que anar a Prada és molt més. És conèixer gent amb unes idees afines a les teves, cosa que és gratificant, a més, omple molt poder compartir i contrastar opinions.

De fet, Prada és compartir, sobretot compartir. Comparteixes habitació, lavabos, dutxes, taula, classes, etc. Des que t'aixeques al matí, comença l'experiència. Per alguns podria ser falta d'intimitat, ja que és difícil passar 10 minuts sol, però en realitat l'experiència és massa enriquidora per trobar a faltar moments per tu.

L'únic que es troba a faltar són hores de son, i és que les classes són atractives i et fan aixecar aviat; després de dinar, quan et vindria de gust fer la migdiada, t'estimes més anar als tallers; a la tarda hi ha presentacions de llibres, conferències, xerrades, tot massa llaminer per descansar i finalment, al vespre l'hora d'anar a dormir s'endarrereix perquè hi ha cinema en català, concerts i gresca al tendal. Tot plegat et deixa esgotat, però encara hi ha temps d'anar a fer l'última copa amb els teus companys d'habitació, però també els de l'habitació del davant, del costat i la de dos pisos més amunt.

A la Universitat Catalana d'Estiu, s'hi ha d'anar

Per Marta Bascompte i Grau

La primera vegada que vaig sentir a parlar de la Universitat Catalana d'Estiu va ser quan els meus amics em van proposar d'anar-hi. Primer vaig pensar que això de passar les vacances a una universitat no eren les vacances dels meus somnis, però bé, són els meus amics i els vaig donar un vot de confiança.

És curiós veure com persones de diferents regions i països ens veiem units per una mateixa llengua i cultura. La universitat catalana d'estiu és el lloc on es pot veure aquest agermanament. Gent del Principat d'Andorra, Catalunya, País Valencià, Illes Balears, Catalunya Nord i l'Alguer es reuneixen durant 10 dies per a intercanviar idees, costums, reivindicacions, danses, i sobretot amistat. És aquest últim aspecte el que més em va agradar. Conèixer gent d'altres zones, cadascun d'ells amb la seva pròpia història, a vegades increïble, però certa. Em va sobtar que gent d'Alemanya, Madrid, o inclús de la república Txeca aprengui la nostra llengua... quan gent que fa tota una vida que viu al nostre país és incapaç de pronunciar-ne ni un mot.

Però es que a part de tot això, em va sobtar la temàtica de les classes i tallers que s'hi imparteixen. Classes de llengua, història, literatura, física, química, biologia, i els tallers, com ara la física quotidiana, danses tradicionals, cuina... crec que eren tots molt divertits i interessants, i feien passar dues horetes de tarda d'una manera ben amena.

D'altra banda també vaig trobar interessant la temàtica de la Diada Andorrana: Andorra i el seu capital social. Personalment vaig descobrir nombroses entitats del país que es dediquen a fer un bé a la gent, visquin o no al principat. També em va fer reflexionar sobre la manera com vivim a Andorra i com formem la societat. Potser hauríem de mirar-nos menys el melic i mirar una mica més el nostre voltant, potser així augmentarien aquestes relacions socials de les quals tant es va parlar. Però bé, és una tasca que em de fer entre tots!

Malgrat això cal no oblidar les activitats de nit, el cinema i els concerts (que van ser fantàstics), que anaven des de grups que toquen música tradicional a grups més actuals com ara *Obrint pas* o la *Maria del Mar Bonet*, que em va fer descobrir poemes i melodies precioses. I perquè no dir-ho... la festeta de després al bar de la universitat o a l'habitació, on realment s'intensifiquen els lligams d'amistat i on descobreixes perquè la gent decideix passar 15 dies en una universitat.

I ara, havent viscut el què he viscut a la UCE, entenc perquè els meus amics em recomanaven d'anar-hi. Tenien tota la raó; vine i ho veuràs. I sense dubte s'hi ha d'anar!

La Universitat Catalana d'Estiu, 300 anys després de la batalla d'Almansa

Per Pere Sanmartí i Rodríguez

Si cerquéssim al famós buscador d'Internet *Google* les sigles UCE, veuríem que sota aquestes sigles trobem diverses institucions i associacions, la gran majoria d'elles molt allunyades de l'autèntica UCE que tots coneixem des de fa una colla d'anys.

Aquest any 2007 s'escau el tres-cents aniversari d'un esdeveniment que marcà el futur d'uns Països Catalans sobirans: la batalla d'Almansa. Estant a la UCE és obligat fer-hi referència, i no tan sols de passada, ja que aquesta efemèride recordada enguany té avui dia (300 anys després) greus repercussions en molts àmbits del País Valencià, del Principat de Catalunya i de Les Illes Balears; en especial en el camp de la llengua que compartim els habitants de tots els territoris esmentats sumant-hi el Principat d'Andorra i la Catalunya Nord.

La Universitat Catalana d'Estiu (UCE) va començar a organitzar les seves primeres jornades, just després del famós maig del 68, i precisament en un espai fronterer, Prada de Conflent, donat que cert feixisme àmpliament conegut per tot-hom imperava a gran part dels nostres territoris.

Aquelles trobades, en un espai on no calia patir per parlar en català o per pensar de forma diferent a la línia oficial del règim franquista, es van anar fent més i més grans amb el pas dels anys i amb l'ajut i interès mostrat per molta gent, en especial pels nordcatalans i avui dia ja ens trobem amb la Universitat d'Estiu més gran de tots els nostres territoris.

Per la UCE és tradicional el pas de personalitats socials, polítiques i econòmiques dels Països Catalans. És tradicional, per exemple, la presència de Consellers i Conselleres de la Generalitat, membres del Govern d'Andorra i evidentment la presència de catedràtics, professors i emèrits coneixedors dels nostres països.

També, és tradicional, des de fa ja un parell de dècades, l'anomenada Diada

d'Andorra, una jornada de reflexió específica sobre aquest el nostre petit país a cavall sempre de Catalunya, de la Catalunya Nord i una mica més enllà d'Espanya i França. Una jornada que cada any tracta una temàtica específica del país: l'economia, el creixement demogràfic, la cultura, la llengua, les llibertats col·lectives, etc. etc.

Aquest dia, els andorrans (tant els de passaport, com els adoptats) que assisteixen a la UCE es miren una mica el melic (de tant en tant és d'allò més sà), desconnecten de l'ambient general del Lycée i es tanquen en una sala on s'hi exposen idees o conclusions, problemes o solucions sobre el tema a debat d'aquell any.

La Diada d'Andorra és una mica, un gran aparador de la societat intel·lectual i política d'Andorra que intenta posar remeis o impulsar el nostre país al marge dels esquemes tradicionals de la política, un espai on les idees no competeixen per vots o per agradar més o menys a una gran massa d'electors. Aquesta llibertat que dona el no haver de competir per uns resultats millors que els del veí, per-

met deixar anar les idees i debatre sense "cap compromís" sobre el futur i el present d'Andorra, un privilegi que hom desitja que fos extensible els 365 dies l'any en tots els àmbits possibles sense que existís cap mena de por a represàlles de cap mena.

Però la UCE no només és reflexió i aprenentatge, la UCE també són coneixences i experiències compartides amb gent d'arreu, de territoris i societats diverses i més diferenciades del que hom, a simple vista, diria mai.

És d'allò més interessant conèixer gent del País Valencià, una gent acostumada a batallar cada dia per la supervivència de la seva llengua, la nostra llengua, sense cap mena de suport per part de les institucions públiques del seu país. Una gent de la que molts andorrans n'haurien d'aprendre per aconseguir que Andorra no s'acabi convertint en una València descafeïnada on el català només aguanta per ésser la única llengua oficial del país i per les lleis que d'aquest estatus privilegiat se'n deriva.

De la gent de les Illes Balears que varem conèixer he de dir que tenen molt més en comú amb els andorrans que els valencians, ja que és bastant habitual sentir parlar castellà a dos amics catalanoparlants, una situació tristament coneguda al nostre petit país.

El saber popular diu que la situació del català al País Valencià és la més greu d'arreu dels Països Catalans, però no podem passar per alt l'extrema fragilitat en que es troba la nostra llengua a altres indrets com a les Illes Balears, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i a Andorra on la llengua catalana viu moments crítics per a la seva supervivència que passa obligatòriament per l'augment de l'ús social de la mateixa i per el prestigi que aquesta pot aportar als nous nadius en la societat d'acollida, només amb una immigració integrada aconseguirem avenços en la nostra pròpia societat.

En la nova era, la d'Internet i la de la informació, en un món globalitzat i en xarxa, amb fluxos importants d'immigració, el concepte d'identitat no pot ser una definició rígida de valors històrics, econòmics, geogràfics o culturals que cohesionen, com passava en l'època industrial. Ara haurem de parlar d'identitats que conviuen, anar més enllà, i definir una identitat en constant procés de construcció i amb uns paràmetres transversals *que són els projectes comuns per compartir i interaccionar: ara no sóc, som.*

Imma Tubella, doctora en sociologia i rectora de la UOC –i més coneguda darrerament per codirigir amb el també doctor en sociologia Manuel Castells el projecte *Internet a Catalunya*–, ens va fer un recorregut cronològic de la responsabilitat que tenen els mitjans de comunicació en la construcció i la deconstrucció de la identitat, en considerar la xarxa com un nou mitjà que l'usuari crea lliurement, sense que els poders puguin controlar-lo.

La seva tesi doctoral, *Comunicació i identitat*, dirigida per Pierre Vilar, el primer a estudiar la identitat com un procés en evolució a final dels anys vint, la va començar durant un any sabàtic als EUA. I això és el que ens va explicar.

Va ser Jefferson, president dels EUA el 1801, el primer d'adonar-se de la importància dels mitjans en la construcció de la identitat, i per això va consensuar uns valors, com ara que *el treball dignifica* –en aquells moments era tot el contrari a Europa–, i va subvencionar uns teatres ambulants per difondre'ls. Ara Al Gore ho ha tornat a fer a Hollywood.

També, com a conseqüència de la globalització, es produeix una preocupació més local. Així va passar a Europa amb la por de sucumbir davant de la invasió del cinema americà i ser colonitzats, una situació que finalment no va acabar produint-se. És la dialèctica global-local.

La CIA, en un dels seus informes, va declarar com a prioritari per tenir el control social que primer calia guanyar militarment per, després, guanyar la guerra de les consciències.

El poder intenta controlar l'imaginari col·lectiu i per això són tan importants els mitjans de comunicació; tant és així que la primera llei que es va aprovar a Catalunya va ser la de la Corporació

Sobre la conferència de la Dra. Imma Tubella, *Comunicació i identitat*

Sílvia de Cambra

Sòcia núm. 274

Imma Tubella, doctora en sociologia i rectora de la UOC

Catalana de Radio i Televisió (CCRTV). La doctora Tubella treballava aleshores a TV3 i la seva funció era aconseguir la normalització de la llengua i de la cultura. En el moment àlgid de *Dallas*, TV3 en va comprar en exclusiva la segona part, en castellà i català, així com els drets de retransmissió del futbol. Amb aquesta tàctica, va passar d'un 60% de telespectadors que deien que entenien el català a un 97%. Es va aconseguir la normalització lingüística, però no la cultural. No existeix una identificació massiva amb una identitat de la qual els catalans se sentien orgullosos, com sí que ho han aconseguit els americans i els francesos. Per exemple, als EUA, preocupats per la fragmentació de l'audiència abans de la guerra de l'Iraq, es van plantejar fer un

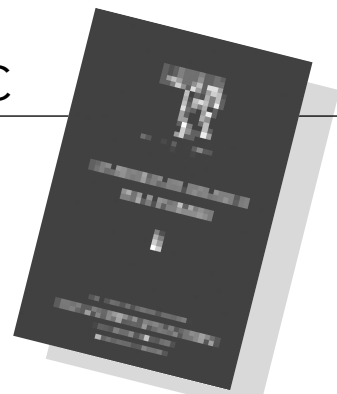
telenotícies conjunt amb les quatre cadenes, tot i que eren antagoniques, per tal de conservar uns valors nacionals, i per tant, una cohesió social.

Els mitjans de comunicació es retroalimenten, i si no hi ha suport de l'espectador, fracassen, tal com va passar amb la sèrie de *Roxanne*, quan de sobte es va fer rica i la classe mitjana, que se sentia identificada amb la protagonista, ho va rebutjar i va deixar de veure el programa.

Avui dia, els mitjans tradicionals no han evolucionat prou, tal com es pensava que passaria amb l'arribada d'Internet; el que sí que ha canviat és l'ús que se'n fa. Un 88,5% dels joves d'entre 10 i 24 anys en són usuaris i un 63% s'hi connecta des de casa. Aquests joves *no miren la tele* –ocupa el dotzè lloc de preferència d'activitats–; la miren al Youtube, a *l'hora que volen* i *el programa que volen*. Baixen la sèrie *House* en anglès, vint-i-cinc capítols abans que es puguin veure a Espanya, els subtitulen i la penegen a la xarxa.

Per tant, existeix una esclatxa digital d'edat: ells són els amos d'Internet, i s'esborren les diferències entre sexes en aquest col·lectiu, en què arriba a ser superior l'ús de les dones entre els més joves. (Passa el mateix a Andorra, segons les dades de l'IEA, Institut d'Estudis Andorrans.)

La doctora Tubella va concloure la seva brillant i innovadora exposició responnent les preguntes del públic sobre la manca de valors dels joves, i conclouent que aquest col·lectiu sí que té uns nous valors, nascuts de l'ús d'Internet, com per exemple, compartir a canvi de res, crear, lluitar contra el control, col·laborar...

19a Diada andorrana a l'UCE: Els models de fiscalitat per a Andorra

A la seu social d'Andbanc Grup Agrícola Reig, al Centre de Negocis, es va donar a conèixer, dimarts 24 de juliol a les 6 de la tarda, el llibre *Els models de fiscalitat per a Andorra*, que recull el contingut de la celebració de la 19a Diada andorrana a la XXXVIII Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent el 19 d'agost anterior. L'acte va estar presidit pel secretari d'Estat de Política Cultural, Jordi Gallardo; la directora de Comunicació d'Andbanc, Lydia Magallon, i la presidenta de la SAC, Àngels Mach i Buch, i va tenir l'assistència d'alguns dels ponents que hi han intervingut, membres de la junta de la SAC i públic en general.

La publicació conté els textos complets de les 23 ponències presentades el 19

Al fons, d'esquerra a dreta, Lydia Magallon, Jordi Gallardo i Àngels Mach.

d'agost del 2006 a Prada de Conflent, que constitueixen una eina de treball per a les persones que desitgin entendre en què consisteix la fiscalitat, per què ha d'existir i per què tots hem de contribuir en l'economia del país. També inclou un recull de premsa amb la informació i

comentaris que va generar la diada, en un total de 256 pàgines. Els debats i les aportacions que van sorgir en el decurs de la jornada van ser enregistrats i restaran dipositats a l'Arxiu Històric Nacional perquè puguin ser utilitzats com a material de consulta. Aquesta edició s'ha realitzat amb un tiratge de 1.000 exemplars amb el suport del ministeri del Portaveu del Govern, Desenvolupament, Turisme, Cultura i Ensenyament Superior, patrocinador de la diada, i la col·laboració d'Andbanc Grup Agrícola Reig, patrocinador de la publicació.

Al final de l'acte, així mateix, es va donar a conèixer el programa previst per a la 20a Diada andorrana, el 18 d'agost, en la XXXIX edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent.

CONGRÉS

Un nou Congrés de metges i biòlegs de llengua catalana

El Congrés de metges i biòlegs de llengua catalana va iniciar la trajectòria l'any 1913 a Barcelona i fins a l'any 1936 a Perpinyà en una primera etapa, per tal de fer arribar els avenços científics en el camp de la salut als professionals en la llengua pròpia.

Després de la prohibició de poder dur-los a terme durant quaranta anys, l'any 1976 es van reprendre, a Perpinyà novament, amb periodicitat quatrianual i fins als nostres dies, amb tota la il·lusió i l'empenta que mereixen.

La Societat Andorrana de Ciències es va adherir a l'organització del congrés junt amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, la Societat Catalana de Biologia (filial de l'IEC) i Acció Cultural del País Valencià l'any 1988, amb motiu del 13è Congrés de metges i biòlegs de llengua catalana que es va realitzar a Andorra la Vella, en la inauguració de l'antic Centre de Congressos i com a part de la Fundació Alsina i Bofill, que és

l'organisme encarregat de l'organització actualment en els períodes entre congressos.

En el nom s'inclou totes les professions relacionades amb la salut i s'empra el genèric *biòlegs* en el sentit més ampli de ciències de la vida: metges, biòlegs, farmacèutics, veterinaris, infermers, nutricionistes..., amb la voluntat de destacar que en català també es fa ciència, tant en la recerca bàsica com en la seva aplicació posterior, en un camp, el de la salut, que ens afecta a tots universalment.

La presentació que es realitzarà a Andorra, com als altres territoris de parla catalana, serà per fer una exposició de motius i del programa que es durà a terme, que engloba temes tan interessants com el càncer, la definició de salut, l'evolució humana relacionada amb la vida, la biotecnologia i la nutrició, amb conferenciant destacats i de prestigi en aquestes àrees. La participació en el congrés és una activitat acreditada pel Consell Català de la

Formació Mèdica Continuada i la Comissió de Formació Continuada del Sistema Nacional de Salut), amb 1,9 crèdits. Per tant, implica també els estudiants, que se'n poder beneficiar doblement.

El 10è Congrés de Perpinyà (1976), el de la represa, es va concloure amb una nova definició de salut, que significava quelcom més que l'absència de malaltia. A hores d'ara cal revisar si aquesta definició és encara vàlida 32 anys després i serà un dels motius de reflexió, d'intercanvi i de visió de conjunt que ens aplegarà a Girona l'octubre del 2008. El president del 18è Congrés, el Dr. Joaquim Ramis i Coris; el membre del comitè científic Dr. Oriol Ramis i Juan, juntament amb el Dr. Marc Antoni Broggi i Trias ens en parlaran a Andorra el 20 de febrer vinent.

Àngels Mach, presidenta de la SAC
Imma Mañà, representant de la SAC al 18è Congrés

(Ve de la pàgina 1)

El tercer, que potser aquest ha estat, sinó el darrer, un dels darrers esdeveniments bèl·lics importants assumits per la societat que ha viscut des de fa milers d'anys en el territori andorrà, confirmant que l'opció pacifista o de no implicació o de neutralitat, usant terminologia històrica, no és incompatible amb la independència o preservació de la llibertat sinó tot el contrari.

El quart, és el desconeixement històric que tenim d'aquest poble, que ens dona identitat, i dels pocs esforços que estem fent per corregir aquest greuge envers la nostra història. Només una pàgina de les 446 que té el magnífic volum de la darrera Història d'Andorra del 2006 hi és dedicada.

El cinquè, és sense cap mena dubte l'ex-cusa, que ens permet aquesta commemoració de poder parlar sobre la societat andorrana actual, des de tots els punts de vista. I en lògica conseqüència, s'ha escollit com a tema de la 21a diada andorrana a la universitat catalana d'estiu, per l'agost del 2008, "l'andorranitat".

I com a tema de les 14s jornades de la SAC pel novembre del 2008, "els valors de la societat andorrana".

Repensar-nos com a societat, plural i oberta al món però amb identitat pròpia, és el repte que ens planteja commemorar els 2.225 anys de l'existència, com a mínim, d'un poble que ens ha precedit conegut amb el nom d'andosins.

PERFIL DEL CONFERENCIANT

Marc Antoni Broggi i Trias

Marc Antoni Broggi i Trias, nascut l'any 1942, és cirurgià. Es va llicenciar en medicina i cirurgia el 1965, va obtenir l'especialitat el 1970 i el títol de doctor el 1979.

Ha estat cap del servei de Cirurgia General de l'hospital Germans Trias i Pujol de Badalona des del 1991 i professor titular de la Universitat Autònoma de Barcelona des del 1993 fins fa nou mesos, quan es va jubilar.

És fundador i expresident de la Societat Catalana de Bioètica.

És vicepresident del Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya.

Exerceix de docent de bioètica en màsters i cursos. Ha estat membre de la comissió deontològica del Col·legi de Metges de Barcelona.

És autor de diverses publicacions i articles a l'entorn de la bioètica, amb dedicació a la relació clínica i la responsabilitat professional, i s'ha especialitzat en consentiment informat, voluntats anticipades, drets dels pacients, professionalisme...

És membre numerari de la Reial Acadèmia de Catalunya.

Cicle de conferències 2008:
2225 anys des dels andosins

Dimecres 30 i dijous 31 de gener

Secció Acadèmia de Ciències Mèdiques d'Andorra
1es Jornades sobre càncer de mama a Andorra

Presentacions diverses de 12 a 15 minuts seguides d'aclariments.
De 17 a 20 h, a la sala d'actes de l'hospital Nostra Senyora de Meritxell.
Amb el suport del SAAS i del Col·legi de Metges d'Andorra

Dimarts 12 de febrer

Dia de la Cultura i lliurament dels premis Àgora Cultural 2007

A les 20.30 h a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguier, 4, Andorra la Vella.
Amb el suport del Ministeri del Portaveu del Govern, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats

Dimecres 20 de febrer

Presentació del 18è Congrés de metges i biòlegs de llengua catalana a Andorra (Girona, 12 a 14 d'octubre del 2008)

a càrrec del president del 18è Congrés, Dr. Joaquim Ramis i Coris, i del coordinador de la taula rodona 32 anys després de la definició de salut, Dr. Oriol Ramis i Juan, membre del comitè científic.

Conferència

La salut al segle XXI

a càrrec del Dr. Marc Antoni Broggi i Trias, cirurgià, cap del servei de Cirurgia General de l'hospital Germans Trias i Pujol de Badalona, professor titular de la UAB, fundador i expresident de la Societat Catalana de Bioètica i vicepresident del Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya.

A dos quarts de 8 del vespre, a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguier, 4, Andorra la Vella
Amb el suport del Govern d'Andorra i del comú d'Andorra la Vella

Dimarts 1 d'abril

Conferència

Les dioxines, mites i realitats

a càrrec de Josep Rivera i Aranda, professor d'investigació i director del laboratori de Dioxines, de l'Institut de Investigacions Químiques i Ambientals, J. Pascual Vila del CSIC.

A les 8 del vespre, a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguier, 4, Andorra la Vella

En col·laboració amb la Societat Catalana de Química

Amb el suport del Ministeri del Portaveu del Govern, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats i el Comú d'Andorra la Vella